

CIVILNÁ OCHRANA

BEZPLATNÉ NÚDZOVÉ TELEFÓNNE ČÍSLA

112

INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

150 - hasičský a záchranný zbor

zasahuje pri dopravnej nehode, požiaroch, úniku nebezpečných látok a pri ohrození následkami živelných pohrôm,

155 - záchranná zdravotná služba

zasahuje pri ohrození života a zdravia,

158 - polícia

zasahuje pri dopravných nehodách, páchaní trestnej činnosti,

VAROVNÉ SIGNÁLY

Varovanie obyvateľstva je jedno z najdôležitejších opatrení civilnej ochrany. Varovanie je vykonávané varovnými signálmi uskutočňovanými prostredníctvom sirén. Varovné signály sú následne doplňované hovorenou informáciou prostredníctvom stanice SRO a STV.

Tón sirény	Dĺžka tónu	Druh signálu
Kolísavý	2 minúty	Všeobecné ohrozenie
Stály	6 minút	Ohrozenie vodou
Stály	2 minúty	Koniec ohrozeni

Keď zaznie varovný signál, zapnite si rádio, televíziu, kde sa dozviete o tom, čo sa stalo a riadte sa vydanými pokynmi.

Informácie o možnom ohrození a plánovaných ochranných opatreniach môžete dostať:

- občan - na obecnom úrade,
- zamestnanec - od svojho zamestnávateľa,
- právnická osoba - na obecnom úrade.

OCHRANA OBČANA

POVODEŇ

Pred povodňou

- hodnotné predmety zo suterénov, prízemných priestorov umiestniť do vyšších poschodí,
- pripraviť vrecia s pieskom, tesniace fólie na utesnenie nízko položených dverí a okien,
- pripraviť evakuačnú batožinu s trvanlivými potravinami a pitnou vodou,
- automobil v osobnom vlastníctve pripraviť na prípadné použitie,
- upevniť predmety, ktoré by mohla odniesť voda,
- informovať sa o mieste evakuácie v prípade povodne.

Pri povodni

- opustiť ohrozený priestor podľa pokynov orgánov obce, polície, záchranárov,
- pred opustením dodržať zásady zabezpečenia bytov a domov,
- v prípade časovej tiesni presunúť sa na vytypované miesto, kde sa nepredpokladá zaplavenie,
- nešíriť paniku a neoverené správy.

Po povodni

- odborníkmi skontrolovať stav domu, bytu, kanalizácie, rozvodov energie a vody,
- zabezpečiť likvidáciu uhynutých zvierat, znehodnotených potravín, poľnohospodárskych plodín podľa pokynov hygienika,
- žiadať náhradu vzniknutých škôd,
- vyhľadať humanitárnu pomoc (v prípade potreby).

OCHRANA OBČANA

ÚNIK NEBEZPEČNEJ CHEMICKEJ LÁTKY

Nebezpečné chemické látky spôsobujú poškodenie centrálného nervového systému, dýchacích orgánov, zažívacieho traktu, poškodenie kože alebo narušujú metabolizmus postihnutého. V prípade havárie spojenej s únikom nebezpečných chemických látok pôsobia na okolie v podobe plynu alebo výparov. V prípade teroristického útoku môžu byť použité vo forme aerosólov alebo plynu, prípadne môžu byť použité na zamorenie vodných zdrojov.

Všeobecné pokyny:

- ak ste v byte, zostaňte vo vnútri,
- ak ste vonku, čo najrýchlejšie opustite ohrozený priestor kolmo na smer vetra, pamätajte si, že chemická látka sa šíri v smere vetra,
- improvizovane si chráňte dýchacie cesty, oči a odkryté časti tela. K tomu použite vo vode namočenú nasiaknutú tkaninu a priložte si ju k ústam, nosu, zakryte si oči a dýchajte cez ňu,
- na nezakryté časti tela použite odev,
- po návrate z kontaminovaného priestoru do budovy odložte vrchný odev do igelitu, osprchujte sa,
- uzavrite a utesnite okná, dvere, vetráky, odstavte klimatizáciu,
- sledujte informácie z oficiálnych zdrojov (SRO, STV, obecný rozhlas),
- riadte sa podľa vysielaných pokynov, nepodceňujte riziko,
- pripravte si evakuačnú batožinu,
- zbytočne nezaťažujte linky svojim telefonovaním,
- poskytnite pomoc chorým, starým, bezvládnym osobám, postarajte sa o deti bez dozoru

Najčastejšie vyskytujúce sa chemické látky:

- **Amoniak (NH₃)** - je ľahší ako vzduch, po úniku stúpa do výšok, ale za daždivého počasia je zrážaný k zemi. Je to bezfarebný jedovatý plyn štipľavého zápachu, dráždi až leptá sliznice, oči a pokožku,
- **Chlór (Cl₂)** - je ťažší ako vzduch. Po úniku sa drží pri zemi, vniká do kanalizácií a pivníc. V plynnom stave má žltozelenú farbu, štipľavo zapácha, dráždi až leptá sliznice, oči a pokožku. Pri ohrození vystúpte na najvyššie miesta budov, terénu.

OCHRANA OBČANA

ÚNIK BIOLOGICKEJ LÁTKY

Biologické nebezpečné látky môžu byť použité vo forme aerosólu (baktérie, vírusy) vytvoreného v ovzduší alebo uzatvorenom priestore priamo alebo prostredníctvom vetracích zariadení, vypustením infikovaného hmyzu (vši, blchy, muchy a pod.), infikovaním vodných zdrojov, potravín, alebo krmovín. Postihnutý použitie biologických prostriedkov spravidla nezistí ihneď po ich použití. Pri podozrení ich použitia sa výskyt zisťuje odberom vzoriek a následnou mikrobiologickou analýzou.

Pri podozrení z úniku alebo pri úniku biologickej látky resp. pri použití biologických prostriedkov postupujte tak, ako pri úniku nebezpečnej chemickej látky.

Zvlášť je potrebné:

- dôsledne dodržiavať karanténne hygienické, protiepidemické a protiepzootické opatrenia,
- sledovať informácie o situácii poskytované miestnou samosprávou,
- nedotýkať sa podozrivých zásielok a predmetov,
- vysypaný prášok, vyliatu kvapalinu zo zásielky neutierať, okamžite prikryť,
- opustiť miestnosť, vypnúť ventiláciu,
- umyť si ruky mydlom,
- vyzliecť kontaminované oblečenie,
- kontaktovať záchranné zložky,
- hlásiť podozrenie z ochorenia alebo zvýšený výskyt ochorení osôb a zvierat príslušnej obci alebo zdravotníckemu zariadeniu.

Pri vyhlásení karantény platí zákaz zhromažďovania osôb a zákaz voľného pohybu mimo uzatvorených priestorov bez nasadených ochranných prostriedkov.

OCHRANA OBČANA

ÚNIK RADIOAKTÍVNEJ LÁTKY

Rádioaktívne látky pri svojom samovoľnom rozpade vysielajú neviditeľné žiarenie, ktoré má schopnosť prenikať hmotou, čím môže spôsobiť nežiaduce ožiarenie organizmu.

Po vyhlásení polachu je potrebné:

- ukryť sa čo najskôr v uzavretej miestnosti,
- zatvoriť a utesniť okná, dvere,
- vypnúť ventilačné zariadenia a klimatizáciu,
- sledovať vysielanie SRO a STV,
- pripraviť improvizované prostriedky ochrany dýchacích ciest a celého povrchu tela,
- pripraviť evakuačnú batožinu a jódomé tablety (kto dostal),
- zabezpečiť vlastné potraviny pred kontamináciou uložením do obalov, chladničky, mrazničky, komory,
- zabezpečiť ochranu zvierat, krmiva a vody,
- neopúšťať budovu, len na pokyn orgánov samosprávy a štátnej správy.

OCHRANA OBČANA

EVAKUAČNÁ BATOŽINA

Odporúčaný obsah evakuačnej batožiny:

- osobné doklady, cennosti, peniaze, dôležité dokumenty,
- lieky a nevyhnutné zdravotnícke potreby,
- základné potraviny na 2 až 3 dni, nápoje,
- predmety dennej potreby a osobnej hygieny,
- vrecková lampa, sviečky, zápalky,
- prikrývka, spací vak,
- náhradná bielizeň, odev, obuv, nepremokavý plášť,
- ďalšie nevyhnutné osobné veci podľa uváženia (mobilný telefón, rádio, nožík),
- pre deti hračky.

Hmotnosť evakuačnej batožiny nemôže presiahnuť

- u detí 25 kg na jednu osobu,
- u dospelých 50 kg na jednu osobu.

OCHRANA OBČANA

MIMORIADNA UDALOSŤ (ŽIVEL)

Odporúčania pre obyvateľstvo v prípade vzniku mimoriadnej udalosti:

- maximálna teplota,
- minimálna teplota,
- vietor,
- snehové jazyky, záveje,
- poľadovica,
- búrky,
- dážď,
- hmla.